

ZASADY PROTOKOŁOWANIA MECZÓW SZCZEBŁA CENTRALNEGO

- I. **Przygotowanie protokołu meczu.**
1. Protokół meczu przedstawiony w załączeniu jest polską wersją wzoru zatwierdzonego przez Komisję Techniczną FIBA.
2. Protokół meczu składa się z oryginału i dwóch (2) kopii w różnych kolorach papieru.
 - 2.1 Oryginał przeznaczony jest dla organizatora rozgrywek.
 - 2.2 Pierwsza kopia dla drużyny zwycięskiej.
 - 2.3 Druga kopia dla drużyny pokonanej.
3. Co najmniej dwadzieścia (20) minut przed planowanym rozpoczęciem meczu sekretarz przygotowuje protokół meczu w następujący sposób:
 - 3.1 Wpisuje nazwy obu drużyn w rubrykach u góry protokołu. Drużyną „A” jest zawsze drużyna miejscowa (gospodarze), a w turniejach lub meczach na neutralnym boisku drużyna, która jest wymieniona w programie jako pierwsza. Druga drużyna jest Drużyną „B”.
 - 3.2 Następnie sekretarz wpisuje:
 - 3.2.1 Nazwę rozgrywek.
 - 3.2.2 Numer meczu.
 - 3.2.3 Datę, godzinę rozpoczęcia meczu oraz miejsce rozgrywania meczu (nazwę miejscowości i nazwę hali lub nazwę miejscowości i adres hali).
 - 3.2.4 Nazwisko i imię:
 - 3.2.4.1 sędziego głównego,
 - 3.2.4.2 sędziego pomocniczego (sędziów pomocniczych),
 - 3.2.4.3 komisarza zawodów,
 - 3.2.4.4 sędziów stolikowych.
 - 3.2.5 Drużyna „A” zostaje wpisana w górnej części protokołu, a drużyna „B” w dolnej.
 - 3.3 Sekretarz używa trzech (3) długopisów o różnych kolorach.
 - 3.3.1. Kolor czerwony – zaznaczenie pięciu (5) zawodników, którzy rozpoczną mecz, przebieg gry w 1 i 3 kwarcie, inne miejsca w protokole związane z tymi kwartami (wynik kwarty, przerwy na żądanie, rejestracja fauli)
 - 3.3.2. Kolor niebieski (lub czarny) – wszystkie rubryki w protokole związane z rozpoczęciem i zakończeniem meczu, przebieg gry w 2 i 4 kwarcie oraz inne miejsca w protokole związane z tymi kwartami (wynik kwarty, przerwy na żądanie, rejestracja fauli), oraz linia oddzielająca rubryki fauli zawodników wykorzystane w pierwszej połowie meczu od niewykorzystanych.

3.3.3. Kolor zielony – przebieg gry w dogrywce, inne miejsca w protokole związane z dogrywką (wynik dogrywki, przerwy na żądanie, rejestracja fauli)

4. Co najmniej dziesięć (10) minut przed planowanym rozpoczęciem meczu każdy z trenerów:
 - 4.1 Potwierdza zgodność nazwisk i numerów swoich członków drużyny.
 - 4.2 Potwierdza nazwisko trenera i asystenta trenera oraz kapitana drużyny.
 - 4.3 Wskazuje pięciu (5) zawodników, którzy rozpoczną mecz, poprzez wpisanie małej litery „x” w kolumnie „W” obok numeru zawodnika.
 - 4.4 Podpisuje protokół meczu
5. Jeśli drużyna nie ma trenera, to funkcję trenera pełni kapitan drużyny. W takim przypadku w rubryce trenera za jego nazwiskiem wpisuje się skrót „KPT.” i wykreśla się linią poziomą rubrykę z numerem licencji trenera.

<i>Trener</i>	—	<i>JASIKA KPT.</i>			
---------------	---	--------------------	--	--	--

II. Protokołowanie meczu

Sekretarz ma obowiązek prowadzić protokół w następujący sposób:

1. W kolumnie „licencja nr” wpisuje ostatnie trzy (3) cyfry numeru licencji zawodnika i trenera. Jeśli numer licencji jest jedno- lub dwucyfrowy poprzedza się go cyframi 00 lub 0.

W turniejach młodzieżowych oraz w turniejach 2 LK i 3 LM nie wpisuje się numeru licencji okresowej zawodnika, wykreślając linią poziomą odpowiednią kratkę.

2. W kolumnie „nazwisko i imię zawodnika”, posługując się listą dostarczoną przez kierownictwo drużyny parafowaną przez komisarza meczu, wpisuje się DRUKOWANYMI literami nazwisko i inicjał imienia. Jeśli zawodnik pełni funkcję kapitana drużyny, za inicjałem imienia wpisuje się skrót „KPT”.

Jeśli drużyna występuje w składzie mniejszym niż dwunastu (12) zawodników, wolne rubryki wykreśla się linią ciągłą od rubryki „zdobyte punkty” do ostatniej kratki przeznaczonej na rejestrację fauli. Czynność tę wykonuje się niezwłocznie po podpisaniu protokołu przez trenerów obu drużyn.

W dolnej części sekcji każdej drużyny wpisuje się DRUKOWANYMI literami nazwiska trenera i asystenta trenera oraz inicjały ich imion. Jeśli drużyna nie ma asystenta trenera, to zaleca się, by wykreślenie rubryki przeznaczonej na zapis fauli asystenta trenera nastąpiło dopiero po zakończeniu meczu.

3. W kolumnie „nr” wpisuje się numer zawodnika, z jakim zawodnik brał będzie udział w meczu.
4. W kolumnie oznaczonej literą „W” zaznacza się krzyżykiem w kółku wejście zawodnika wyznaczonego przez swojego trenera do rozpoczęcia meczu w pierwszej piątce. Kolejne wejścia zawodników na boisko zaznacza się krzyżykiem w kolorze odpowiadającym zapisowi danej kwarty meczu. Zasady wypełniania protokołu w tym zakresie w rozgrywkach U14 i OOM zawarte są w odrębnych regulacjach.
5. W rubryce „faule”:
 - 5.1 Wpisuje się minutę popełnienia faula przez zawodnika, w indeksie górnym rodzaj faula oraz w indeksie dolnym odpowiednią cyfrę określającą liczbę przyznanych rzutów wolnych.
 - 5.2 Faul popełniony przed rozpoczęciem meczu lub w przerwach między kwartami zapisuje się w taki sposób, jakby został popełniony w pierwszej minucie danego okresu gry, czyli np. 4_1
 - 5.3 Wszystkie faule przeciwko obu drużynom, za które przewidziane są takie same kary i które zostają wzajemnie skasowane zapisuje się poprzez dopisanie małej litery „c” w indeksie dolnym obok liczby wskazującej minutę popełnionego faula, np. 9_c
 - 5.4 Faul techniczny zawodnika – zapisuje się w indeksie górnym jako „T”. Drugi faul techniczny zawodnika zapisuje się jako „T”, a następnie „GD” (dyskwalifikacja do końca meczu) w kolejnej rubryce.
 - 5.5 Faul techniczny trenera za jego osobiste niesportowe zachowanie zapisuje się w indeksie górnym jako „C”. Drugi podobny faul tego trenera zapisuje się jako „C”, a następnie „GD” (dyskwalifikacja do końca meczu) w kolejnej rubryce.
 - 5.6 Faul techniczny trenera z jakiegokolwiek innego powodu zapisuje się w indeksie górnym jako „B”. Trzeci faul techniczny tego trenera (jeden z dotychczas orzeczonych fauli może być „C”), zapisuje się jako „B” lub „C”, a następnie „GD” (dyskwalifikacja do końca meczu) w kolejnej rubryce.
 - 5.7 Faul niesportowy zawodnika zapisuje się w indeksie górnym jako „U”. Drugi faul niesportowy tego zawodnika zapisuje się jako „U”, a następnie „GD” w kolejnej rubryce.
 - 5.8 Jeśli zawodnik został ukarany faulem technicznym „T”, a następnie faulem niesportowym „U” lub najpierw faulem niesportowym „U”, a następnie faulem technicznym „T”, to w kolejnej rubryce wpisuje się litery „GD”.
 - 5.9 Faul dyskwalifikujący zapisuje się w indeksie górnym jako „D”.
 - 5.10 Każdy faul, który skutkuje karą w postaci rzutu wolnego (rzutów wolnych), zapisuje się dodając odpowiednią liczbę rzutów wolnych (1, 2 lub 3) w indeksie dolnym obok

minuty oznaczającej popełniony faul oraz rodzaju faula (T, B, C, U lub D) zapisanego w indeksie górnym.

5.11. Przykłady fauli dyskwalifikujących orzeczonych wobec asystenta trenera, zmiennika, zawodnika wykluczonego lub towarzyszącego drużynie członka delegacji:

5.11.1. Faul dyskwalifikujący asystenta trenera zapisuje się w następujący sposób:

Trener	032	SKOWRON J.	1 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.	D		

5.11.2. Faul dyskwalifikujący zmiennika zapisuje się w następujący sposób:

351	JASIK A	KPT.	10	X	D				
-----	---------	------	----	---	---	--	--	--	--

oraz

Trener	032	SKOWRON J.	1 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.			

5.11.3. Faul dyskwalifikujący zawodnika wykluczonego, po tym, jak popełnił już pięć (5) fauli zapisuje się w następujący sposób:

351	JASIK A	KPT.	10	X	4 ^T ₁	5	6 ₂	7 ₂	8 ₁	D
-----	---------	------	----	---	-----------------------------	---	----------------	----------------	----------------	---

oraz

Trener	032	SKOWRON J.	1 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.			

5.11.4. Faul dyskwalifikujący orzeczony wobec towarzyszącego drużynie członka delegacji zapisuje trenerowi tej drużyny się w następujący sposób:

Trener	032	SKOWRON J.	1 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.			

5.12. Przykłady fauli dyskwalifikujących w sytuacji bójki (art. 39) dla trenera, asystenta trenera, zmiennika, zawodnika wykluczonego oraz towarzyszącemu drużynie członka delegacji zapisuje się w sposób pokazany poniżej.

Niezależnie od liczby osób zdyskwalifikowanych za opuszczenie strefy ławki drużyny wobec trenera tej drużyny powinien być zapisany pojedynczy faul techniczny z indeksem „B” w następujący sposób:

Trener	032	SKOWRON J.	1 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.			

Faul dyskwalifikujący trenera i asystenta trenera zapisuje się w następujący sposób:

5.12.1 Jeśli tylko trener zostaje zdyskwalifikowany:

Trener	032	SKOWRON J.	4 ^D ₂	F	F
Asystent trenera	033	WASIAK T.			

5.12.2 Jeśli tylko asystent trenera zostaje zdyskwalifikowany:

Trener	032	SKOWRON J.	6 ^B ₂		
Asystent trenera	033	WASIAK T.	F	F	F

5.12.3 Jeśli zarówno trener, jak i asystent trenera zostaje zdyskwalifikowany:

Trener	032	SKOWRON J.	6 ^D ₂	F	F
Asystent trenera	033	WASIAK T.	F	F	F

5.12.4 We wszystkich wolnych rubrykach fauli osoby zdyskwalifikowanej wpisuje się „F”.

5.12.5 Faul dyskwalifikujący zmiennika, który ma mniej niż cztery (4) faule - wpisuje się „F” we wszystkich wolnych rubrykach fauli.

351	JASIKA	KPT.	10	X	4 ₂	7 ₂	F	F	F
-----	--------	------	----	---	----------------	----------------	---	---	---

5.12.6 Faul dyskwalifikujący zmiennika, dla którego jest to piąty (5) faul - wpisuje się „F” w ostatnią rubrykę fauli

098	WOLEJ B.	12	X	4 ₁	7 ₃	9 ₂	9 ₁	F
-----	----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	---

5.12.7 Faul dyskwalifikujący zawodnika wykluczonego, który popełnił już pięć (5) fauli - wpisuje się „F” za ostatnią rubryką fauli

003	PIOTROWSKI P.	7	X	4 ₁	5 ₃	7 ₂	8 ₁	9 ₂	F
-----	---------------	---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

5.12.8 Faul dyskwalifikujący zmiennika za jego czynny udział w bójce zapisuje się następująco:

241	GOŁĄB J.	14	X	4 ₂	3 ₂	4 ₂ ^D	F	F
-----	----------	----	---	----------------	----------------	-----------------------------	---	---

5.12.9 Faul dyskwalifikujący zawodnika wykluczonego za jego czynny udział w bójce zapisuje się w następujący sposób:

321	BOSACKI K	21	X	4 ₁	5 ₃	7 ₂	8 ₁	9 ₂	9 ^D _{F 2}
-----	-----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------------------------

5.12.10 Faul dyskwalifikujący towarzyszącego drużynie członka delegacji za jego czynny udział w bójce zostaje zapisany jego trenerowi w następujący sposób:

Trener	032	SKOWRON J.	7 ^B ₂	7 ^B ₂
Asystent trenera	033	WASIAK T.		

5.12.11 Każdy faul dyskwalifikujący towarzyszącego drużynie członka delegacji za jego czynny udział w bójce zapisywany jest jego trenerowi z literą „B” w indeksie górnym i cyfrą „2” w indeksie dolnym za liczbą oznaczającą minutę popełnionego faula, np. 9^B₂, ale nie wlicza się on do trzech (3) fauli trenera, które powodują jego osobistą dyskwalifikację.

5.12.12 Faule techniczne lub dyskwalifikujące wynikające z przepisu o bójce (art. 39) nie są wliczane do fauli drużyny.

6. Sekretarz prowadzi chronologiczny zapis punktów zdobytych przez obie drużyny. Do rejestracji przebiegu gry (zdobytych punktów) przeznaczone są cztery (4) kolumny. Każda kolumna zawiera pięć (5) pionowych rubryk. Środkowa rubryka oznaczona literą „M” jest przeznaczona do wpisywania minuty gry. Dwie podwójne rubryki na lewo i na prawo od litery „M” po jednej dla każdej z drużyn przeznaczone są do zapisu bieżącego wyniku meczu w następujący sposób: w pierwszą rubrykę wpisuje się numer zawodnika, który zdobył punkty lub wykonał rzut wolny (rzuty wolne), natomiast w drugą rubrykę wpisuje się kolejną sumaryczną liczbę punktów zdobytych przez jego drużynę. Celny rzut do kosza za trzy (3) punkty zaznacza się poprzez zakreślenie kółkiem numeru tego zawodnika.
7. Rzuty wolne ujmuje się pionową klamrą obejmującą kolejne prostokąty (1, 2, 3) rubryki zapisu przebiegu gry z wpisaniem numeru zawodnika. Niecelny rzut wolny zaznacza się poziomą kreską w odpowiednim prostokącie. W poziomym rzędzie może być dokonany tylko jeden zapis. Zaleca się, by klamra obejmująca blok rzutów wolnych zapisywana była dopiero po wykonaniu ostatniego rzutu wolnego danego bloku.
8. Jeśli faul techniczny (T) został orzeczony pomiędzy rzutami wolnymi wykonywanymi w ramach jednego bloku, na przykład jako kara za faul w akcji rzutowej, to sekretarz winien zapisać wykonany pierwszy rzut wolny za faul, następnie zapisać rzut wolny za faul techniczny, a dopiero w dalszej kolejności zapisać drugi rzut wolny za faul w akcji rzutowej. Przykład takiego zapisu znajduje się we wzorze protokołu zawodów w piątej minucie dogrywki.
9. Zapis przerw na żądanie przyznanych w każdej połowie i każdej dogrywce dokonywany jest przez wpisanie minuty czasu gry danej kwarty lub dogrywki we właściwej rubryce pod nazwą drużyny.

Po zakończeniu każdej połowy i każdej dogrywki niewykorzystane rubryki wykreśla się dwiema (2) równoległymi liniami poziomymi. Jeśli drużyna nie wykorzysta swojej pierwszej (1) przerwy na żądanie, zanim zegar czasu gry wskaże dwie (2:00) minuty do zakończenia drugiej (2) połowy meczu, sekretarz wykreśla dwiema (2) równoległymi liniami poziomymi pierwszą (1) z trzech (3) rubryk przeznaczonych dla tej drużyny w drugiej (2) połowie meczu.
10. Zakończenie każdej kwarty podkreśla się jedną (1) grubą poziomą linią. Po zakończeniu drugiej (2) kwarty meczu dodatkowo pod linią poziomą wpisuje się litery A i B o wysokości dwóch (2) kratek w taki sposób, by po zmianie stron po przerwie odpowiadały one atakowanym koszom. Pod tymi literami wpisuje się w odpowiedniej rubryce (o wysokości jednej kratki) sumę punktów, jaką każda z drużyn uzyskała po drugiej (2) kwarcie. Sumę punktów ponownie podkreśla się jedną (1) linią poziomą.

11. Zakończenie meczu podkreśla się dwiema (2) grubymi poziomymi liniami w kolorze odpowiednim do rejestrowanej kwarty (dogrywki), Pod tymi dwiema (2) liniami wpisuje się wynik meczu cyframi o wysokości dwóch kratak. Następnie wynik ten podkreśla się jedną linią poziomą w tym samym kolorze, którym wypełniany był nagłówek protokołu.
12. Niewypełnione rubryki w danej kolumnie dotyczącej przebiegu meczu wykreśla się linią skośną.
13. Po zakończeniu każdej części meczu sekretarz wpisuje wynik danego okresu gry w odpowiednią rubrykę w dolnej części protokołu.

III. Zawodnicy (trenerzy) nieobecni lub nieuprawnieni do udziału w meczu.

1. Jeśli do składu drużyny został wpisany zawodnik (trener), który w chwili rozpoczęcia meczu nie był obecny w hali, to może on zostać wpisany do protokołu meczu, o ile jest uprawniony do udziału w tym meczu. Zawodnik ten (trener) po przybyciu do hali może wziąć w udział w meczu.
2. Zawodnik (trener) nieuprawniony do udziału w meczu nie może zostać wpisany do protokołu meczu. Jeśli zawodnik (trener) nieuprawniony do udziału w meczu został wpisany do protokołu meczu, obowiązkiem komisarza (lub sędziego głównego jeśli komisarz jest nieobecny) jest nakazanie sekretarzowi wykreślenie tego zawodnika (trenera) z protokołu przed rozpoczęciem meczu.
3. Jeśli zawodnik (trener), o którym mowa w ust. 2 nie stawił się w hali do zakończenia meczu, obowiązkiem komisarza (lub sędziego głównego, jeśli komisarz jest nieobecny) jest dopilnowanie, by ten zawodnik (trenera) został wykreślony z protokołu meczu.

IV. Zakończenie meczu

1. Po zakończeniu meczu wpisuje się wynik końcowy i nazwę drużyny wygrywającej. Jeśli mecz zakończył się wynikiem remisowym (w rywalizacji play off lub play out w systemie „mecz i rewanż” nie wpisuje się nazwy drużyny wygrywającej, a rubrykę tę wykreśla się jedną (1) linią poziomą.
2. W rubryce „zdobyte punkty” wpisuje się sumę punktów zdobytych przez zawodnika w meczu.
3. W sytuacji protestu kapitan drużyny składa swój podpis w ustalonej rubryce w czasie określonym przez organizatora zawodów. Jeśli protest nie jest składany, rubrykę tę wykreśla się jedną (1) ciągłą linią tuż przed podpisaniem protokołu przez sędziów i komisarza.

4. Komisarz powinien dopilnować, by sekretarz meczu wykreślił wszystkie rubryki, które nie były zapisane w czasie meczu. Protokół zakończony i podpisany przez wszystkich sędziów funkcyjnych sekretarz przekazuje komisarzowi technicznemu.
5. Komisarz wręcza protokół do podpisania sędziom prowadzącym mecz.
6. Po uzyskaniu podpisów sędziów komisarz podpisuje protokół jako ostatni.

V. Załącznik do protokołu meczu

1. Osoba pełniąca funkcję organizatora meczu musi złożyć swój podpis na co najmniej dwadzieścia (20) minut przed wyznaczoną godziną rozpoczęcia meczu.
2. Osoba pełniąca funkcję opieki medycznej musi przystawić swoją pieczęć imienną złożyć swój podpis na co najmniej dwadzieścia (20) minut przed wyznaczoną godziną rozpoczęcia meczu. Jeśli osoba ta nie dysponuje pieczęcią imienną, to powinna złożyć podpis czytelny oraz podać tytuł do pełnienia funkcji, np. numer uprawnień.
3. W rubryce „Uwagi sędziów” sędzia główny opisuje:
 - 3.1 Orzeczone faule techniczne,
 - 3.2 Orzeczone faule niesportowe,
 - 3.3 Orzeczone faule dyskwalifikujące,
 - 3.4 Zdarzenia, mające znaczenie dla meczu,
 - 3.5 Jeśli na zawodach komisarz jest nieobecny, to sędzia główny wpisuje ponadto:
 - 3.5.1 Godzinę zakończenia meczu,
 - 3.5.2 Ewentualny przypadek odmowy przyjęcia protestu, jeśli protest został zgłoszony przez kapitana drużyny po przekroczeniu limitu czasu przeznaczanego na złożenie protestu określonego przez organizatora rozgrywek,
 - 3.5.3 Powód wykreślenia zawodnika (trenera) z protokołu meczu.
4. W rubryce „Uwagi komisarza technicznego” komisarz:
 - 4.1 Wpisuje godzinę zakończenia meczu,
 - 4.2 Potwierdza zapisy sędziego głównego dotyczące orzeczonych fauli technicznych, niesportowych i dyskwalifikujących,
 - 4.3 Opisuje ewentualny przypadek odmowy przyjęcia protestu, jeśli protest został zgłoszony przez kapitana drużyny po przekroczeniu limitu czasu przeznaczanego na złożenie protestu określonego przez organizatora rozgrywek,
 - 4.4 Opisuje powód wykreślenia zawodnika (trenera) z protokołu meczu.